

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie

Wydział Nauk Medycznych

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne			Kod przedmiotu	D-CH i PCH				
Kierunek studiów		Pielęgniarstwo								
Profil kształcenia		praktyczny								
Poziom studiów		Studia pierwszego stopnia								
Specjalność										
Forma studiów		stacjonarny								
Semestr studiów		V								
Tryb zaliczenia przedmiotu		Egzamin		Liczba punktów ECTS				Sposób ustalania oceny z przedmiotu		
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze		Całkowita	3,5	Zajęcia kontaktowe	3		Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	2,5
		Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć				Waga w %	
Wykład		25	10	15	Egzamin – sprawdzian pisemny				50%	
Zajęcia Praktyczne		45	5	40	Zaliczenie na ocenę - sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych				30%	
Praktyka Zawodowa		40	-	40	Zaliczenie na ocenę- sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych				20%	
Razem:		110	15	95					Razem	100%
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)						Efekty kierunkowe	Formy zajęć	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:										
Wiedza	1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;						D.W1.	Wykład,	
	2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;						D.W2.	Wykład,	
	3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;						D.W3.	Wykład,	
	4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;						D.W4.	Wykład,	
	5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;						D.W5.	Wykład,	
	6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;						D.W6.	Wykład,	
	7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;						D.W7.	Wykład,	
	8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;						D.W8.	Wykład,	
	9.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;						D.W9.	Wykład,	
	10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);						D.W10.	Wykład,	
	11.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;						D.W13.	Wykład,	
	12.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności						D.W18.	Wykład,	
	13.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;						D.W20.	Wykład,	
	14.	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (<i>Enhanced Recovery After Surgery, ERAS</i>);						D.W22.	Wykład,	
	15.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne						D.W23.	Wykład,	
	16.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;						D.W24.	Wykład,	
	17.	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową						D.W25.	Wykład,	
	18.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;						D.W27.	Wykład,	
	19.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;						D.W29.	Wykład,	
	20.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;						D.W30.	Wykład,	
	21.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność						D.W31.	Wykład,	

		oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);		
	22.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	D.W32.	Wykład,
	23.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.W33.	Wykład,
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:				
Umiejętności	1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D.U1.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	D.U2.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	3.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D.U3.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	D.U4.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	5.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	D.U6.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	6.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	D.U7.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	7.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	D.U8.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	8.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	D.U9.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	9.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	D.U10.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	10.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej	D.U11.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	11.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	D.U12.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	12.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	D.U13.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	13.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	D.U14.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	14.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	D.U15.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	15.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	D.U16.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	16.	przewodzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D.U17.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	17.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	D.U18.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	18.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	D.U19.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	19.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	D.U20.	Zajęcia praktyczne,

				praktyka zawodowa
	20.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	D.U21.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	21.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	D.U22.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	22.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	D.U23.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	23.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	D.U24.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	24.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta	D.U25.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	25.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	D.U26.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	26.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	D.U27.	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:				
Kompetencje społeczne	1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	KS.1	Wykład, Zajęcia Praktyczne Praktyka zawodowa
	2.	przestrzegania praw pacjenta;	KS.2	Wykład, Zajęcia Praktyczne Praktyka zawodowa
	3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	KS.3	Wykład, Zajęcia Praktyczne Praktyka zawodowa
	4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	KS.4	Wykład, Zajęcia Praktyczne Praktyka zawodowa
	5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	KS.5	Wykład, Zajęcia Praktyczne Praktyka zawodowa
	6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	KS.6	Wykład, Zajęcia Praktyczne Praktyka zawodowa
	7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KS.7	Wykład, Zajęcia Praktyczne Praktyka zawodowa

Wykład	Metody dydaktyczne:	Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych, dyskusja	Liczba godzin
1.	Patogeneza – rozpoznanie i leczenie przetok okołodbytnicznych.		1
2.	Chirurgia gruczołów wydzielania wewnętrznego.		2
3.	Praca pielęgniarki w oddziale chirurgicznym i na sali pooperacyjnej.		1
4.	Odżywianie chorego w chirurgii. Udział pielęgniarki.		1
5.	Leczenie krwią i jej składnikami. Przetaczanie krwi i jej pochodnych. Powikłania przetoczenia krwi i jej składników. Alternatywne metody leczenia krwią.		1
6.	Postępowanie z chorym w okresie pooperacyjnym. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.		1
7.	Gospodarka wodno-elektrolitowa i równowaga kwasowo-zasadowa w okresie okołoperacyjnym.		1
8.	Zabiegi pielęgniarstwa i lekarskie w oddziale chirurgicznym. Współpraca w zespole terapeutycznym.		1
9.	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem po usunięciu pęcherzyka żółciowego, po operacji kamicy przewodowej.		1
10.	Opieka pielęgniarstwa nad chorym po resekcji żołądka.		1.
11.	Opieka pielęgniarstwa pacjenta z ostrym zapaleniem trzustki.		1
12.	Opieka pielęgniarstwa nad chorym po operacji tarczycy.		1
13.	Pielęgnowanie chorego ze stomią jelitową. Rodzaje przetok. Sprzęt stomijny.		1
14.	Opieka nad chorym z chorobami żołądka i dwunastnicy.		1
Razem liczba godzin:			15

Zajęcia praktyczne	Metody dydaktyczne: Pokaz, instruktaż wstępny, bieżący i końcowy	
1.	Zapoznanie się (przypomnienie) z zasadami ergonomii i obowiązującymi zasadami BHP. Opieka nad pacjentem, któremu przetaczana jest krew lub jej składniki. Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem po zabiegach na przewodzie pokarmowym Zalecenia dla chorego po zakończeniu leczenia szpitalnego.	8
2.	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z rozpoznaniem krwawieniem z przewodu pokarmowego.	8
3.	Opieka pielęgniarstwa nad chorym z ostrym zapaleniem trzustki. Leczenie operacyjne. Przetoki trzustkowe. Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem nieoperowanym. Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem po zabiegu operacyjnym.	8
4.	Opieka pielęgniarstwa nad chorym po operacji tarczycy.	8
5.	Pielęgnowanie chorego ze stomią jelitową. Powikłania stomii jelitowej. Zalecenia dla pacjenta po zakończeniu leczenia.	8
Razem liczba godzin:		40

Praktyka zawodowa	Tematyka zajęć:	
	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie się z zasadami ergonomii i obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy – doskonalenie umiejętności w zakresie współdziałania w zespole terapeutycznym, – nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktu i pozytywnych relacji z pacjentem chirurgicznym i jego rodziną w oddziale w momencie przyjmowania na oddział oraz w czasie hospitalizacji, – podejmowanie działań ukierunkowanych na profilaktykę powikłań w czasie hospitalizacji ze strony: miejsca operowanego, układu oddechowego, układu moczowego, układu pokarmowego, narządu ruchu, układu krążenia, miejsca oparzonego, miejsca wytworzenia stomii, – przyjmowanie pacjenta z sali operacyjnej, ocena jego stanu ogólnego, – monitorowanie przebiegu okresu pooperacyjnego z wczesnym rozpoznaniem zaburzeń i powikłań, – sprawna realizacja opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z powikłaniami okresu pooperacyjnego: nieprawidłowe gojenie rany pooperacyjnej, ucisk, obrzęk w opatrunku gipsowym, nieprawidłowe podłączenie i działanie drenów w ranie pooperacyjnej, nieprawidłowe działanie drenażu ssącego, wstrząs, – prowadzi działania edukacyjne w zakresie: żywienia i stylu życia w różnych jednostkach chorobowych, pielęgnacji rany pooperacyjnej, pielęgnacji stopy cukrzycowej, pielęgnacji miejsca oparzonego, wytworzonej stomii jelitowej rehabilitacji pacjenta po różnych zabiegach operacyjnych, – przygotowuje pacjenta do badań diagnostycznych: Rtg, USG, Rezonansu Magnetycznego, Tomografii Komputerowej, badań endoskopowych, – sprawuje opiekę nad pacjentem: przygotowywanym do operacji planowej oraz ze wskazań nagłych, po zabiegu operacyjnym o przebiegu prawidłowym i powikłanym, w schorzeniach nieoperacyjnych. 	
Razem liczba godzin:		40

Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela		Metody dydaktyczne:	Praca z podręcznikiem
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Usprawnianie pacjentów po zabiegach chirurgicznych.		7
2.	Specyfika opieki pielęgniarstwa w oddziałach chirurgicznych nad pacjentem starszym.		8
Razem liczba godzin			15

Literatura podstawowa:

1.	CHIRURGIA : podręcznik dla studentów / red. Jan Fibak; Wojciech Burchardt [et al.]. - Wyd. 3 dodr. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005
2.	Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego / red. Elżbieta Walewska; Antonii Czupryna [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2020.
3.	Pielęgniarstwo w chirurgii : wybrane problemy z praktyki pielęgniarstwa oddziałów chirurgii ogólnej / Wojciech Kapała. - Wyd. 2 uzup.. - Lublin : Czelej, 2006.
4.	Pielęgniarstwo chirurgiczne wydanie: Warszawa, 1, 2020 Copyright: 2020 Lucyna Ścisła_PZWL Wydawnictwo Lekarskie
5.	Chirurgia / red. Wojciech Noszczyk Chirurgia. T. 1 i 2 red. Wojciech Noszczyk; Piotr Andziak, Jerzy Arendt [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop.1,2019

Literatura uzupełniająca:

1.	Chirurgia = Surgery / Bruce E. Jarrell, Anthony R. Carabasi; red. wyd. pol. Wojciech Rowiński; tł. z ang. Tomasz Borkowski [et al.]. - Wyd. 1 pol., dodr. - Wrocław : Urban & Partner, cop. 2007.
2.	Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa chirurgicznego i operacyjnego : [praca zbiorowa / pod red. Zbysława Wojciecha Grajka]. - Suwałki : Wydawnictwo Uczelniane Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika, cop. 2010.
3.	Dokumentacja medyczna w praktyce pielęgniarstwa i położnej / Maciej Gibiński, Renata Ciemierz. - Wyd. 1, dodr. 2. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.
4.	Pielęgniarstwo Polskie: 2007, 2008, 2009, 2010,2011,2012,2013,2014,2015,2016,2017,2018,2019
5.	Pielęgniarstwo XXI wieku: 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012,2013,2014,2015,2016,2017,2018
6.	Chirurgia : repetytorium / Jan Fibak. - Wyd. 2 dodr. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2010.
7.	Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przed- i pooperacyjnym w chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii / aut. Grażyna Bączek [et al.]; red. Grażyna Bączek, Wojciech Kapała; Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.- Poznań : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, 2018
8.	Chirurgia / red. Wojciech Noszczyk Chirurgia. T. 1 / red. Wojciech Noszczyk; Piotr Andziak, Jerzy Arendt [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005.
9.	Chirurgia / red. Wojciech Noszczyk Chirurgia. T. 2 / red. Wojciech Noszczyk; Maciej Bałąj [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005.
10.	Pielęgniarstwo w chirurgii : wybrane problemy z praktyki pielęgniarstwa oddziałów chirurgii ogólnej / Wojciech Kapała. - Wyd. 2 uzup.. - Lublin : Czelej, 2006